

6 Ocak 2022 tarihli Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, FAO Gıda Fiyat Endeksi, Aralık ayında düşmeye devam etti, ancak yıllık bazda önemli ölçüde arttı

FAO Gıda Fiyatları, Aralık ayında, Kasım ayına göre %1,9 (2,6 puan) düşüş göstererek 132,4 puan oldu ve dokuz aydan beri devam eden düşüşünü sürdürerek bir önceki yılın aynı dönemine göre %1 (1,3 puan) artış gösterdi. Aralık ayında endeksteki düşüş, tahıl ve et fiyatlarındaki bazı düşüşlerle birlikte uluslararası bitkisel yağ fiyatlarındaki keskin düşüşten kaynaklandı, ancak kısmen şeker ve süt ürünlerindeki ılımlı artışlarla dengelendi. FAO Gıda Fiyat Endeksi 2022'de, bir önceki yıla göre %14,3 (18 puan) artış göstererek 143,7 puan oldu.

FAO Tahıl Fiyatları, Aralık ayında, Kasım ayına göre %1,9 (2,9 puan) düşüş göstererek 147,3 puan oldu ve Aralık 2021 değerinin %4,8 (6,8 puan) üzerinde gerçekleşti. Güney yarımkürede devam eden hasatların arzı artırması ve ihracatçılar arasındaki rekabetin güçlü kalması nedeniyle buğday ihracat fiyatları Aralık ayında düşüş gösterdi. Arjantin'deki kuraklığa ilişkin endişeler ile bir miktar destek sağlasa da, uluslararası mısır fiyatları da çoğunlukla Brezilya'dan gelen güçlü rekabetin etkisiyle aylık bazda düşüş gösterdi. Mısır ve buğday pazarlarından gelen yayılmanın etkisiyle sorgum ve arpanın uluslararası fiyatları da düşüş gösterdi. Asyalı alıcıların alımları ve bazı ihracatçı ülkelerdeki kurun ABD doları karşısında değer kazanmasıyla, uluslararası pirinç fiyatları Aralık ayında yükselişini sürdürdü. FAO Tahıl Fiyat Endeksi 2022'de bir önceki yıla göre %17,9 (23,5 puan) artış göstererek 154,7 puanla yeni bir rekor seviyeye ulaştı ve 2011'de kaydedilen önceki yıllık ortalama rekorun %8,8 (12,5 puan) üzerinde gerçekleşti. Uluslararası mısır ve buğday fiyatları 2022'de 2021 ortalamalarına göre ortalama %24,8 ve %15,6 daha yüksek yeni rekor seviyelere ulaşırken, uluslararası pirinç ihracat fiyatları 2021 seviyelerinin ortalama %2,9 üzerinde gerçekleşti. FAO Tahıl Fiyat Endeksi'ndeki 2022'deki artış, aralarında önemli pazar aksaklıkları, artan belirsizlikler, yüksek enerji ve girdi maliyetleri, birkaç önemli tedarikçideki olumsuz hava koşulları ve devam eden güçlü küresel gıda talebi gibi bir dizi faktöre bağlıydı.

FAO Bitkisel Yağ Fiyatları, Aralık ayında, Kasım ayına göre %6,7 (10,3 puan) düşüş göstererek 154,7 puan oldu ve 2021 Şubat ayından beri en düşük seviyesini kaydetti. Endeksteki düşüş Aralık ayında; palmye, soya, kolza tohumu ve ayçiçeği yağlarının uluslararası fiyatlarının düşmesinden kaynaklandı. Uluslararası palmye yağı fiyatları; bir önceki ay kısa süreli bir toparlanmanın ardından yaklaşık %5 düşüş gösterdi ve başlıca palmye yağı üreticisi ülkelerdeki aşırı yağışlar nedeniyle üretimin düşmesine rağmen, esasen durgun küresel ithalat talebiyle desteklendi. Uluslararası soya yağı fiyatları; büyük ölçüde Güney Amerika'da mevsimsel olarak artan üretime ilişkin olumlu beklentiler nedeniyle önemli ölçüde düşüş gösterdi. Kolza ve ayçiçeği yağlarında sırasıyla, bol küresel arz ve özellikle AB'den olmak üzere düşük ithalat talebi nedeniyle uluslararası fiyatlar düşüş gösterdi. Düşen ham petrol fiyatları da uluslararası bitkisel yağ fiyatları üzerinde aşağı yönlü baskı oluşturdu. FAO Bitkisel Yağ Fiyat Endeksi 2022'de; bir önceki yıla göre %13,9 (22,9 puan) artış göstererek 187,8 puan oldu ve yıllık yeni bir rekor kırdı.

FAO Süt Ürünleri Fiyatları, Aralık ayında, Kasım ayına göre %1,1 (1,5 puan) artış göstererek 139,1 puan oldu ve son beş aydır devam eden düşüşlerin ardından bir önceki yılın aynı dönemine göre %7,9 (10,1 puan) artış gösterdi. Uluslararası peynir fiyatları Aralık ayında; özellikle Batı Avrupa'daki yüksek iç perakende ve hizmet sektörü satışları arasında güçlü bir küresel ithalat talebini ve sıkılaşan ihracat olanaklarını yansıtarak artış gösterdi. Uluslararası tereyağı fiyatları; devam eden durgun küresel ithalat talebi ve kısa vadeli ihtiyaçları karşılamak için yeterli yerel stokların mevcudiyeti ile desteklenerek son altı aydan beri devam eden düşüşünü sürdürdü. Uluslararası süt tozu fiyatları; spot arzlara yönelik durgun talebe bağlı olarak Batı Avrupa'daki düşük fiyatların, özellikle Güneydoğu Asya'dan aktif alım ve kur hareketlerinin bir yansıması olarak, Okyanusya'dan tedarik tekliflerindeki artışlara ağır basmasıyla hafifçe düşüş gösterdi. FAO Süt Ürünleri Fiyat Endeksi 2022'de, bir önceki yıl aynı döneme göre %19,6 (23,3 puan) artış gösterdi ve 1990'dan bu yana kaydedilen en yüksek yıllık ortalamaı kaydetti.

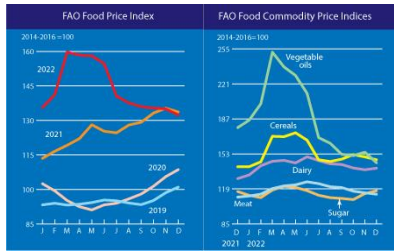
FAO Et Fiyatları, Aralık ayında, Kasım ayına göre %1,2 (1,4 puan) düşüş göstererek 113,8 puan oldu ve son altı aydan beri devam eden düşüşünü sürdürerek, bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,5 (2,8 puan) artış gösterdi. Endeksteki düşüş Aralık ayında; uluslararası büyükbaş hayvan eti ve kanatlı hayvan eti fiyatlarının düşmesinden kaynaklandı ancak kısmen daha yüksek domuz ve küçükbaş hayvan eti fiyatlarıyla dengelendi. Uluslararası büyükbaş hayvan eti fiyatları, birkaç büyük üretici ülkedeki kesimlik sığır arzının artması ve orta vadeli arzlara yönelik cansız küresel talebin baskısıyla düşüş gösterdi. Kanatlı hayvan eti fiyatları; artan kuş gribi salgınları nedeniyle üretimdeki gerilemelere rağmen, ihracat imkânları spot tedarikler için ithalat talebini karşılamak için fazlasıyla yeterli olduğu için düşüş gösterdi. Avrupa'da Noel öncesi güçlü iç taleple desteklenen uluslararası domuz eti fiyatları artarken; küçükbaş hayvan eti fiyatları da kur hareketleri nedeniyle artış gösterdi. FAO Et Fiyat Endeksi 2022'de; bir önceki yıla göre %10,4 (11,2 puan) artış göstererek 118,9 puan oldu ve 1990'dan bu yana kaydedilen en yüksek yıllık ortalamayı kaydetti.

FAO Şeker Fiyatları, Aralık ayında, Kasım ayına oranla %2,4 (2,8 puan) artış göstererek 117,2 puan oldu ve son iki aydan beri devam eden yükselişini sürdürdü ve son altı ayın en yüksek seviyesine ulaştı. Uluslararası şeker fiyatlarındaki artış Aralık ayında, çoğunlukla dünyanın en büyük ikinci şeker üreticisi olan Hindistan'daki olumsuz hava koşullarının mahsul verimi üzerindeki etkisine ilişkin endişeler ve Tayland ve Avustralya'daki şeker kamışı kırma gecikmelerinden kaynaklandı. FAO Şeker Fiyat Endeksi 2022'de, bir önceki yıla göre %4,7 (5,1 puan) artış göstererek ortalama 114,5 puan oldu ve 2012'den bu yana en yüksek yıllık ortalamasına ulaştı.

*Diğer emtia gruplarının aksine, FAO Et Fiyat Endeksi, FAO Gıda Fiyat Endeksi hesaplanıp yayınlandığında henüz açıklanmamış oluyor. Bu yüzden tahmini değerler ile yayınlanıyor. Asıl fiyatlar belli olduktan sonra Gıda Endeksi bir sonraki dönem için revize edilebiliyor.

Grafikler:

1- Gıda Emtiaları Fiyat Endeksleri

Sugar:	Şeker
Dairy:	Süt ürünleri
Vegetable Oils:	Bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar)
Meat:	Et
Cereals:	Hububat

2- Nominal ve Reel Bazda FAO Gıda Fiyatı Endeksi

